

**КАРОЛЬ ГАДАЧЕК ТА ЙОГО ВНЕСОК У РОЗВИТОК
АРХЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УКРАЇНІ
(КІНЕЦЬ ХІХ – ПОЧАТОК ХХ ст.)**

Галецька Яна. Кароль Гадачек та його внесок у розвиток археологічних досліджень в Україні (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). На основі архівних документів і матеріалів, праць дослідників проаналізовано внесок польського вченого Кароля Гадачека (1873-1914) у розвиток археологічних досліджень. З'ясовано його роль у становленні краєзнавчого руху в Україні. Проаналізовано біографічні дані та творчий доробок польського дослідника. Наукові досягнення польського вченого відзначаються науковістю та цілеспрямованістю. Висвітлюються найважливіші польові дослідження вченого та його основні публікації у видавничій сфері. Розглянуто його внесок у розвиток Львівського університету.

Стаття відзначається актуальністю для потреб сучасної історіографії, повертає нинішньому суспільству призабуту постать польського вченого К. Гадачека, відкидає притаманну ідеологічну заангажованість радянської історіографії у висвітленні цієї постаті. Освоєння творчої спадщини польської історіографії, безперечно, сприятиме поступу української історичної науки, тому що вчений виявив себе яскравою особистістю української археологічної науки та її історії.

Ключові слова: Кароль Гадачек, професор, польський вчений, археологічні дослідження, університет, Львів, Україна.

Галецкая Яна. Кароль Гадачек и его вклад в развитие археологических исследований в Украине (конец XIX – начало XX века). На основе архивных документов и материалов, трудов исследователей проанализирован вклад польского ученого Кароля Гадачека (1873-1914) в развитие археологических исследований. Выяснено его роль в становлении краеведческого движения в Украине. Проанализированы биографические данные и творчество польского исследователя. Научные достижения польского ученого отмечаются научностью и целеустремленностью. Освещаются важнейшие полевые исследования ученого и его основные публикации в издательской сфере. Рассмотрен его вклад в развитие Львовского университета.

Статья характеризуется актуальностью для нужд современной историографии, возвращает нынешнему обществу подзабытую фигуру польского ученого К. Гадачека, отвергает присущую идеологическую ангажированность советской историографии в освещении этой фигуры. Освоение творческого наследия польской историографии, бесспорно, будет способствовать продвижению украинской исторической науки, потому что ученый проявил себя яркой личностью украинской археологической науки и ее истории.

Ключевые слова: Кароль Гадачек, профессор, польский ученый, археологические исследования, университет, Львов, Украина.

3-поміж польських дослідників археологічної науки України кін. ХІХ – поч. ХХ ст. помітне місце належить Каролу Гадачеку (1873–1914). В цей період формуються головні напрямки археологічних досліджень в Україні. Відомий як великий патріот свого краю, він був єдиною людиною серед львівського професорського оточення, який зумів керувати знаним університетом у 1905–1914 рр. і кафедрою класичної археології та праісторії.

У результаті аналізу опублікованої літератури були досліджені праці, в яких висвітлюються бібліографічні дані про польського вченого (В. Антоневи-ча¹, Й. Костжевського², Б. Януша³ та ін.). Крім того, багато сучасних дослідників-краєзнавців описують його діяльність (Л. Баженов⁴, Н. Булик⁵, С. Козловський⁶ та ін.). Важливим джерелом для написання цієї розвідки склали матеріали Державного архіву Львівської області⁷, відділу рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені Василя Стефаника⁸ і безпосередньо самі праці польського вченого. Але цілісного дослідження з цієї проблеми на сьогодні ще немає. Деякі сторони його наукової та викладацької роботи залишаються не до кінця висвітленими. Освоєння творчої спадщини польської історіографії, безперечно, сприятиме поступу української історичної науки.

У нашому дослідженні поставлено мету проаналізувати наукову діяльність польського вченого К. Гадачека та показати його внесок в активізацію археологічного руху в Україні.

Кароль Гадачек (*Karol Hadaczek*) народився 24 січня 1873 року в маленькому селі Грабовець Богородчанського повіту, що на Станіславщині (тепер Івано-Франківська область)⁹. Початкову освіту здобув у Ляхівцях та Богородчанах¹⁰. Гімназію закінчив у Станіславові (1885-1893)¹¹. Після закінчення гімназії він розпочинає навчання на філософському факультеті Львівського університету, спрямовуючи свої інтереси на класичну філологію та археологію¹². Під час навчання доля звела польського вченого з професором класичної філології Людвіком Цвіклінським. Під його впливом, К. Гадачек приступив до розширення своїх знань про питання, що стосуються так званих реалій, для роз'яснення філологічних та історико-літературних питань, а також античної міфології¹³. Після закінчення Львівського університету К. Гадачек протягом 1897-1900 рр. вивчав класичну археологію, праісторію та нумізматику у Відні. Навчання у Відні закінчилося захистом докторату з філософії. В результаті, після закінчення університету у Відні і трирічної наукової поїздки (Греція, Італія, Німеччина) К. Гадачек захистив в університеті Львова дисертацію на габілітацію і став доцентом кафедри класичної археології та передісторії (1903)¹⁴. Під час цієї подорожі К. Гадачек оволодів технікою розкопок, що дало йому змогу критично оцінювати навіть власні дослідження попередніх років¹⁵.

Через два роки (1905 р.) став професором надзвичайним, і згодом (1909 р.) – звичайним на кафедрі класичної археології та праісторії Львівського університету¹⁶. Підтверджує цей факт документ Намісництва від травня 1905 р., в якому затверджується кілька окремих курсів для кафедри класичної археології та праісторії, що їх викладає професор Гадачек¹⁷. К. Гадачек також високо цінував співпрацю з Львівським музеєм ім. Дзедушицьких, де організував археологічний відділ (тут зберігається, зокрема, знаменитий скарб з Михалкова, якому він також приділив чимало уваги). У 1913-1914 навчальному році К. Гадачек був деканом філософського факультету Львівського університету¹⁸. 20 грудня 1914 р. К. Гадачек трагічно загинув¹⁹. Причина його смерті й досі невідома. Сучасний дослідник А. Абрамович, спираючись на нові джерела, вважає, що К. Гадачек покінчив життя самогубством²⁰.

У своїй науковій діяльності К. Гадачек цікавився стародавнім ремеслом художньої та античної скульптури, залишивши в цьому діапазоні значні досягнення. Великий внесок він також зробив у дослідження давньої історії Східної Галичини, у 1909-1912 рр. керував серед інших розкопок на місці поселення в районі Кошилівці, Борщів²¹. Періодом раніше (1903) він проводив розкопки і випадково відкрив кладовище поблизу Пшеворська, однойменне місце культури пізніше назване «культура Пшеворська»²². Під час досліджень було вивчено 180 інгумаційних поховань. Було знайдено багато речових матеріалів, на основі яких К. Гадачек виділив окрему групу пам'яток, відомих у цей час у Мазовії, Великопольщі та Малопольщі. Пам'ятку у Пшеворську дослідник датував II–III ст. н.е.²³.

Н. Булик зазначає, що перші серйозні польові дослідження молодого археолога припадають на 1898–1899 рр., коли у с. Неслухові Кам'янка-Буського повіту на Львівщині К. Гадачек проводив розкопки багатошарового поселення та поховання тшинецько-комарівської культури²⁴. В дослідженнях польського археолога говориться, що було виявлено 18 житл та кілька господарських споруд²⁵. Велику кількість матеріалів він відніс до черняхівської культури. Але через низький рівень методів археологічних досліджень від зробив помилку. Матеріали раннього середньовіччя та Київської Русі відніс до черняхівської культури²⁶.

У 1900 р. К. Гадачек досліджував цікаву пам'ятку, де було виявлено Михалківські скарби (1878 р. і 1896 р.). Однак бажаних результатів дослідження не дало, але саме тоді у с. Михалків Борщівського р-ну Тернопільської області було відкрито ґрунтовий могильник з трупопокладенням²⁷.

Упродовж своєї роботи в університеті К. Гадачек відкрив низку поселень та могиликів. Частина цих робіт здійснена за сприяння та фінансової підтримки Львівського університету²⁸. Про свої відкриття він зазначає у своїх дослідженнях. Наприклад, у 1903 р. було надруковано статтю, присвячену Збруцькому ідолу. К. Гадачек одним із перших публікує ідею, що таке «божество» могло виникнути лише серед давніх слов'ян²⁹. Через рік була надрукована робота про Михалківські скарби. Незважаючи на те, що археологічні розкопки не дали дослідникові нових матеріалів, йому на основі спогадів місцевих жителів вдалося дізнатися історію відкриття Михалківського скарбу, що знайшло відображення у роботі.

Працюючи на посаді приват-доцента, з 1903 р. він продовжує займатися дослідженням археологічних пам'яток у басейні Дністра. У своїй викладацькій роботі він взяв собі за мету виховати добрих спеціалістів, через те що в університеті була нестача фахових працівників. З 1909 по 1914 рр. польський вчений сам керував археологічним семінаром в університеті. Зумів організувати «Академічний гурток любителів археології». Мета його полягала у зацікавленні студентів класичною та слов'янською археологією³⁰. 16 грудня 1908 р. Намісництвом було затверджено статут «Академічного гуртка любителів археології». На самому початку до гуртка входило 68 студентів і він користувався великою популярністю серед них³¹. 23 січня 1909 р. в Інституті археології було проголошено промову К. Гадачека, і цю дату вважають офіційною датою відкриття роботи гуртка³². У своїй промові він наголошував на необхідності до-

сліджувати околиці рідного краю. На першому засіданні було затверджено керівний склад гуртка: Б. Блаер, Й. Вілюш, М. Брискалувна (секретар)³³.

У Державному архіві Львівської області зберігаються протоколи засідань гуртка і з них можна зробити висновок, що він проводився 3-4 рази в тиждень³⁴. На гуртку відбувалося читання рефератів і проводилися дискусії різної тематики. Обговорювали також результати археологічних досліджень у зазначений період.

Колекції Львівського університету поповнювалися матеріалами з розкопок К. Гадачека. Проте важко визначити, який відсоток знахідок потрапляв туди. Поряд з тим, накопичувалася спеціальна література. Львівські бібліотеки були добре забезпечені археологічними виданнями, що дозволяло викладачам і студентам кафедри знайомитися зі здобутками світової археології³⁵. У приватній бібліотеці професора також зберігалися книги та відбитки статей з автографами провідних праісториків того часу.

Серед учнів польського вченого були відомі українці Ярослав Пастернак і Володимир Гребеняк, польські археологи Роман Якімовіч і Володимир Антоневіч, письменник Ян Парадонський, і велика кількість людей, які загубилися в історії. Відомий львівський дослідник Богдан Януш, який не будучи студентом університету, правдоподібно, слухав лекції професора і користувався його бібліотекою³⁶.

Польський археолог Юзеф Костшевський так зазначав про викладацьку діяльність К. Гадачека: «за допомогою вміло обраних лекцій і семінарських вправ на кафедрі археології, керівником якої був, умів він розбудити серед молоді запал до вивчення класичного мистецтва і доісторичної культури і виховав впродовж часу цілу низку здібних адептів цих наук»³⁷.

К. Гадачек поєднував роботу кафедри із польовою діяльністю. Про це свідчить той факт, що він кожного року проводив археологічні розкопки та розвідки. Працюючи в університеті, польському вченому вдалося відкрити ряд поселень і культур, частина цих робіт була здійснена за фінансування університету³⁸.

Наталія Булик зазначає, що у праці про могильник, яка вийшла у 1909 р., К. Гадачек описав низку подібних пам'яток з території Західного Побужжя і Подністер'я. К. Гадачек звернув увагу на нестійкий характер культури «чорних урн»³⁹.

К. Гадачек проводив також розкопки на поселенні трипільської культури у 1908-1912 рр., в урочищі Обозбіля с. Кошилівці, що на Тернопільщині. Саме це дослідження мало найбільше досягнень. Перші розвідки було проведено у 1906 р.⁴⁰. Розкопки у с. Кошилівці тривали чотири роки і дали багатий результат. Найбільше значення дослідник звертав на мистецтво трипільців, зокрема, зооморфну та антропоморфну пластику. Всі результати дослідження пам'яток кошиловецького були опубліковані⁴¹. У 1914 р. було опубліковано монографію дослідника, в якій вперше у дослідженні цієї культури було детально описано результати дослідження⁴².

Деяка частина із розкопок поселення в Кошилівцях була передана до музею Дзедушицьких, а інша частина збірки зберігалася в будинку К. Гадачека та Археологічному кабінеті університету. Варто також відзначити, що польському вченому вдалося виготовляти дуже велику кількість добрих світлин знахідок.

Користувався послугами кращих фотографів Львова і Відня, швидше за все за підтримки меценатів⁴³. Він був першим серед археологів у Галичині, хто у монографії, присвяченій Кошилівцям використовував термін «археологічна культура», писав про «оригінальну неолітичну культуру південно-східної Європи»⁴⁴.

Серед подальших розкопок особливу увагу заслуговують могильники слов'янського часу в с. Зелений Гай Заліщицького р-ну Тернопільської обл. Під час розвідок в с. Приозерне Рогатинського р-ну Івано-Франківської області професор Гадачек виявив могильник IV ст. н. е. і відкрив чотири тілопокладення⁴⁵.

Археологічні знахідки з досліджень К. Гадачека були розміщені по різних музейних збірках. Як відзначав сам автор розкопок у путівнику по музею Дзедушицьких, описуючи зал XIV: «ліворуч знаходяться предмети отримані з урнових могильників відкритих професором К. Гадачеком біля с. Гаць»⁴⁶. Частина колекції потрапила до музею Любомирських, оскільки родина спричинилася до фінансування досліджень, а також до краківських збірок⁴⁷.

Окрім великих археологічних розкопок, Кароль Гадачек здійснював нетривалі виїзди на археологічні пам'ятки і надавав різноманітні консультації. У Львівській національній науковій бібліотеці України імені Василя Стефаника (ЛННБ України) зберіглося кілька листів до львівського професора, археолога та мистецтвознавця Йосифа Пеленського, який просив консультацій під час досліджень у Галичі. Він детально описував досліджувані об'єкти з датуванням. Цікаво те, що ключові моменти у листах підкреслені синім олівцем⁴⁸. На жаль, листів К. Гадачека до Й. Пеленського не маємо, тому не знаємо, що радив львівський професор своєму колезі.

У фонді «Управління консервації пам'яток» відділу рукописів ЛННБ України зберігається кілька листів з різних населених пунктів (Галича, Бучача, Підгорець) до польського археолога К. Гадачека. З цих листів дізнаємося, що він мав підтримку місцевого населення, яке інформувало про нововідкриті пам'ятки, стан архітектурних об'єктів і всіляко забезпечувало комфортні умови для перебування під час розкопок⁴⁹. Одним з таких повідомлень є листівка з Підгірців від п. Сангушкової, яка просила повідомити про наступний приїзд, щоб «шановному панну Професору приготувати помешкання»⁵⁰.

Н. Булик зазначає, що постать К. Гадачека доволі суперечлива. З одного боку він мав добрі студії за плечима, здійснив чимало наукових подорожей, у ході яких мав змогу знайомитися з людьми, відкриттями, методиками, провів багато польових робіт, опублікував їхні результати, а з іншого – дуже часто доводиться чути, що професор був спеціалістом лише з класичної археології, не знався на праісторії, йому закидають відсутність будь-якої методики у розкопках і незнання літератури. Доволі суперечливі спогади про львівського професора залишили його сучасники, в тому числі й учні⁵¹.

У своїх наукових працях В. Антоневич піддавав гострій критиці свого львівського вчителя, зокрема його методику досліджень⁵². Він писав, що «в польових дослідженнях не відіграв Гадачек ролі творчої в методиці і техніці. Навпаки, праці ці містять багато недоліків і помилок»⁵³. З іншого боку, в цій же роботі В. Антоневич писав, що «альбомні видання Гадачека становили найбільше і вірцеве напрацювання в польській археологічній літературі»⁵⁴.

Кароль Гадачек багато працював, публікував результати своїх досліджень і напрацьовував матеріал на більшу працю. «Матеріали, які с.п. Гадачек скрупульозно збирав, мали йому послужити колись для окреслення цілісного вигляду культури доісторичної на землях польських, про що до останньої хвили думав і над чим працював» – писав у рік смерті археолога відомий географ Станіслав Павловський⁵⁵.

Під час російської окупації Львова пішов з життя К. Гадачек «під впливом величезного нервового розладу, спричиненого песимістичним настроєм на безвихідну ситуацію взимку, замахнувся на своє ще молоде життя і 19 грудня 1914 р. пішов у вічність. Його несподівана смерть справила величезне враження в цілому місті і великий жаль супроводжував його до могили на Личаківському цвинтарі, де спочив опівдні дня 21 грудня»⁵⁶.

Підсумовуючи, відзначимо, Кароль Гадачек належить до найяскравіших особистостей львівської археологічної школи кінця XIX – початку XX ст. Залишив величезну творчу спадщину після себе. Йому вдалося відкрити та вивчити багато пам'яток та культур, які знаходяться на території України і за її межами. Розширив джерельну базу археології. Польський дослідник залишив після себе велику наукову спадщину: статті, монографії, археологічні розвідки та публікації їх результатів. Наукові здобутки його багатолітньої дослідницької роботи знайшли своє відображення у великих роботах про Михалківський скарб, Кошилівці, Пшеворськ. Окрім археологічної діяльності, він залишив слід і у викладацькій роботі Львівського університету. Він першим очолив кафедру класичної археології та праісторії університету на початку її існування (1905 р.), керував археологічним семінаром, організував «Академічний гурток любителів археології», виховав талановитих учнів (Б. Януш⁵⁷, Й. Костжевський⁵⁸, В. Антоневіч⁵⁹). Вчений виявив себе яскравою особистістю української археологічної науки та її історії. Сьогодні, по-праву праці К. Гадачека є джерелом до вивчення історії археології України і заслугоують на всебічне використання при створенні об'єктивної історії краю.

Примітки:

¹ Antoniewicz W. Karol Hadaczek jako prehistoryk. W druga rocznice zgonu // Przewodnik Naukowy i Literacki. Lwów, 1917. S. 481–488.

² Kostrzewski J. Karol Hadaczek i jego działalność naukowa // Kosmos. Lwów, 1916. T. 41. S. 97–99.

³ Janusz B. Wspomnienie o śp. Karolu Hadaczeku // Wiadomości Konserwatorskie. Lwów, 1924. S. 73–76.

⁴ Баженов Л.В. Поділля в працях дослідників і краєзнавців XIX–XX ст.: Історіографія. Біобібліографія. Матеріали. Кам'янець-Подільський, 1993. 480 с.

⁵ Булик Н. Кароль Гадачек (1873–1914 рр.): нові матеріали до наукового портрету // Археологічні дослідження Львівського університету. Львів, 2005. Вип. 8. С. 151–157.

⁶ Козловський С.К. Володимир Антоневіч і Кароль Гадачек // АДЛУ. Львів, 2006. Вип. 9. С. 89–96.

⁷ Держархів Львівської обл. Ф. 26. Оп. 5. Спр. 336. Арк. 37.

⁸ Львівська національна наукова бібліотека України імені Василя Стефаника. Ф. 26. Спр. 13-д. Арк. 9-12.

- ⁹ Баженов Л.В. Вказ. праця. С. 158.
- ¹⁰ Держархів Львівської обл. Ф. 26. Оп. 5. Спр. 336. Арк 3.
- ¹¹ Pilecki J. Hadaczek Karol (1873-1914) // *Polski Słownik Biograficzny*. Wrocław-Warszawa-Kraków: Zakład Narodowy Imienia Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1961. Tom IX/2. Zeszyt 41. S. 223-224.
- ¹² Гадачек Карло // *Енциклопедія українознавства: у 12 т. / Наукове товариство імені Шевченка; гол. ред. проф., д-р Володимир Кубійович*. Київ: Глобус, 1955-2003. Том 1. С. 332.
- ¹³ Śliwa J. Karol Hadaczek (1873-1914) *Archeolog, profesor Uniwersytetu Lwowskiego* // *Cracovia-Leopolis*, 2017. № 2 (87). S. 44.
- ¹⁴ Abramowicz A. *Historia archeologii polskiej XIX i XX wiek*. Warszawa-Łódź, 1991. S. 83.
- ¹⁵ Hadaczek K. *Osada przemysłowa w Koszyłowcach z epoki eneolitu*. Lwów, 1914. S. 2-3.
- ¹⁶ Булик Н. Вказ. праця. 2005. С. 152.
- ¹⁷ Держархів Львівської обл. Ф. 26. Оп. 5. Спр. 336. Арк 34.
- ¹⁸ Там само. Арк. 81.
- ¹⁹ Берест Р. Карло Гадачек: штрихи біографії та наукової діяльності // *Постаті української археології*. МДАПВ. Львів, 1998. Вип. 7. С. 78.
- ²⁰ Abramowicz A. Вказ. праця. С. 84.
- ²¹ Hadaczek K. Вказ. праця. 1914. S. 73.
- ²² Bulyk N. Karol Hadaczek (1873-1914) and the beginnings of archaeology in universities of the North-East borderland of the Austro-Hungarian Monarchy // *Archaeologia Polona*. Warsaw, 2009. T. 47. S. 68.
- ²³ Hadaczek K. *Album przedmiotów, wydobytych w grobach cmentarzyska ciałopalnego koło Przeworska (z epoki cesarstwa rzymskiego)*. Lwów: nakł. Grona C.K. Konserwatorów Galicyi Wschodniej, 1909. T. 3. №. 2. S. 16.
- ²⁴ Булик Н. Вказ. праця. 2005. С. 152.
- ²⁵ Hadaczek K. *Z badań archeologicznych w dorzeczu Bugu* // *Teka Konserwatorska*. Lwów, 1900. R. II. S. 48-59.
- ²⁶ Булик Н. Кароль Гадачек і його внесок у розвиток львівської археології (до 140-річчя з дня народження) // *Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині*. Львів, 2013. Вип. 17. С. 283.
- ²⁷ Булик Н. Вказ. праця. 2005. С. 153.
- ²⁸ Держархів Львівської обл. Ф. 26. Оп. 7. Спр. 586. Арк. 73.
- ²⁹ Булик Н. Вказ. праця. 2005. С. 153.
- ³⁰ Держархів Львівської обл. Ф. 26. Оп. 7. Спр. 601. Арк. 1.
- ³¹ Там само. Арк. 2-3.
- ³² Булик Н. Вказ. праця. 2005. С. 154.
- ³³ Держархів Львівської обл. Ф. 26. Оп. 7. Спр. 601. Арк. 7.
- ³⁴ Там само. Арк. 4.
- ³⁵ Козловський С. К. Вказана праця. С. 92.
- ³⁶ Булик Н. Вказ. праця. 2013. С. 282.
- ³⁷ Kostrzewski J. Вказ. праця. S. 96.
- ³⁸ Держархів Львівської обл. Ф. 26. Оп. 7. Спр. 586. Арк. 73.
- ³⁹ Булик Н. Вказ. праця. 2005. С. 155.
- ⁴⁰ Берест Р. Вказ. праця. С. 78.
- ⁴¹ Hadaczek K. Вказ. праця. 1914. S. 74.
- ⁴² Булик Н. Вказ. праця. 2005. С. 155.
- ⁴³ Булик Н. «Вмів він розбудити серед молоді запал до вивчення класичного мистецтва і доісторичної культури»: Кароль Гадачек в оцінці сучасників // *Матеріали і дослідження з археології Прикарпаття і Волині*. 2015. Вип. 19. С. 64.

- ⁴⁴ Hadaczek K. Вказ. праця. 1914. S. 1.
- ⁴⁵ Булик Н. Вказ. праця. 2005. С. 155.
- ⁴⁶ Hadaczek K. Dział przedhistoryczny muzeum im. Dzieduszyckich. Lwów, 1907. S. 99–100.
- ⁴⁷ Булик Н. Вказ. праця. 2013. С. 284.
- ⁴⁸ Львівська національна наукова бібліотека України іменні Василя Стефаника. Ф. 26. Спр. 13-д. Арк. 9-12.
- ⁴⁹ Булик Н. Вказ. праця. 2015. С. 65.
- ⁵⁰ Львівська національна наукова бібліотека України іменні Василя Стефаника. Ф. 26. Спр. 13-д. Арк. 9-12.
- ⁵¹ Булик Н. Вказ. праця. 2013. С. 289.
- ⁵² Antoniewicz W. Вказ. праця. 1917. С. 481-488.
- ⁵³ Antoniewicz W. Dotychczasowy dorobek archeologii Polski. Warszawa, 1953. S. 33.
- ⁵⁴ Hadaczek K. Вказ. праця. 1909. S. 17.
- ⁵⁵ Булик Н. Вказ. праця. 2015. С. 66.
- ⁵⁶ Janusz V. Вказ. праця. S. 184-185.
- ⁵⁷ Там само. S. 73-76.
- ⁵⁸ Kostrzewski J. Вказ. праця. S. 97-99.
- ⁵⁹ Antoniewicz W. Вказ. праця. 1917. С. 481-488.

Haletska Yana. Karol Hadacek and his contribution to the development of archaeological sciences research in Ukraine (late nineteenth – early twentieth century). *On the basis of archival documents and materials, works of researchers analysed the contribution of the Polish scientist Karol Hadacek (1873-1914) to the development of archaeological sciences research was considered. His role in the making of the local lore movement in Ukraine was found out. The biographical data and creative achievement of the Polish researcher were analysed. The scientific achievement of the Polish scientist is noted for its scientific quality and purposefulness. The scholar's archaeological research and attainments in the sphere of publication are observed. His contribution to the development of Lviv University is considered.*

The article is noted for topicality for the needs of modern historiography, it returns to the present society the forgotten figure of the Polish scientist Karol Hadacek and rejects the inherent ideological obsession of Soviet historiography in describing of this figure. The mastering of the creative heritage of Polish historiography will undoubtedly contribute to the advancement of Ukrainian historical science, as the scientist has shown himself as an outstanding personality of Ukrainian archaeological science and its history.

Key words: *Karol Hadacek, professor, Polish scientist, archaeological sciences research, university, Lviv, Ukraine.*

Отримано: 17.06.19